HÅNDBOG FOR UDDANNELSEN I ANÆSTESIOLOGI

Om målbeskrivelser, portefølje, uddannelsesprogrammer og -planer kompetencevurdering og andet

Charlotte Ringsted

Revideret af:

DUU
Marts 2026

FORORD

Denne håndbog indeholder vejledning i, hvorledes målbeskrivelser og logbøger omsættes i praksis til uddannelsesforløb, uddannelsesprogrammer og –planer. Håndbogen indeholder nogle anvisninger på, hvordan opgaverne med varetagelsen af uddannelsen kan fordeles på forskellige nøglepersoner. Derudover beskrives nogle særlige forhold, man skal være opmærksom på i forbindelse med kompetencevurdering.

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.0 UDDANNELSESTEAMETS ANSVAR OG OPGAVER 3

1.1 Nøglepersoner i uddannelsen 3

1.1.1 Uddannelsesansvarlig overlæge 3

1.1.2.Uddannelseskoordinerende Ynger Læger UKYL 4

1.1.3 Hovedvejleder 4

1.1.4 Daglig klinisk vejleder 5

1.2 Postgraduate lektorer 5

1.2.1 Region Nord 5

1.2.2 Region Syd 6

1.2.3 Region Øst 6

1.3 Afdelingerne er forskellige 8

2.0 MÅLBESKRIVELSER I PRAKSIS 11

2.1 Uddannelsesforløb 11

2.2 Uddannelsesprogrammer 13

2.3 Uddannelsesplaner 13

3.0 OM KOMPETENCEVURDERING 14

3.1 Kompetencevurdering i praksis 14

3.1.2 Godkendelse af uddannelsesforløbet 15

3.2 Om Cusumskoring og erfaringsregistrering 15

3.3 HÅNDTERING AF UHENSIGTSMÆSSIGEUDDANNELSESFORLØB 16

4.0 FORSKNINGSTRÆNING 17

5.0 EVALUERING AF UDDANNELSEN 18

1.0 UDDANNELSESTEAMETS ANSVAR OG OPGAVER

1.1 Nøglepersoner i uddannelsen

I speciallægeuddannelsen i anæstesiologi findes flere nøglepersoner, som hver har deres ansvar og opgaver. Deres opgaver er nærmere beskrevet nedenfor.

1.1.1 Uddannelsesansvarlig overlæge UAO/ Uddannelsesansvarlig Ledende Overlæge UALO

Hver afdeling/afsnit har en uddannelsesansvarlig (ledende) overlæge, som sammen med cheflægen har det overordnede ansvar for rammerne for uddannelsen i afdelingen. Link til holdningspapir , TRYK HER

- Sikrer i samarbejde med cheflægen et godt uddannelsesmiljø
- Sikrer, at der forefindes uddannelsesprogrammer for alle afdelingens typer af uddannelsesstillinger
- Sikrer i samarbejde med hovedvejlederne, at der løbende bliver udarbejdet uddannelsesplaner for hver enkelt uddannelseslæge
- Sikrer i samarbejde med uddannelseslægen at status vedrørende kompetenceniveau videregives ved skift i uddannelsesforløbet
- Planlægger og sikrer program for introduktion i afdelingen
- Sikrer at enhver uddannelseslæge inden start tildeles en hovedvejleder i hvert afsnit/afdeling
- Understøtter vejledergruppens kompetenceudvikling, strategisk og pædagogisk
- Understøtter eventuelle uddannelseskoordinerende yngre lægers (UKYL) kompetenceudvikling
- Uddelegerer relevante ansvarsområder/opgaver til UKYL, afhængigt af erfaring
- Kvalificerer, motiverer og instruerer de daglige kliniske vejledere
- Sikrer, at der er udarbejdet funktionsbeskrivelser for hovedvejledere og UKYL'ers uddannelsesmæssige arbejdsopgaver, samt at disse er godkendt af cheflægen
- Sikrer håndteringen af uhensigtsmæssige uddannelsesforløb
- Sikrer, at evaluering af uddannelsen gennemføres og at uddannelseslægens evalueringer deles med uddannelsesteamet til udvikling af uddannelsesmiljø
- Sikrer at aftalte kompetencer, samt generelle vurderinger og mini-CEX'er attesteres på uddannelseslæge.dk
- Sikrer tidsmæssig attestation for gennemført uddannelseselement
- Ansvar for planlægning af inspektorbesøg og efterfølgende implementering af fokusområder
- Giver afdelingen feedback på uddannelsen, iværksætter og gennemfører kvalitetsudviklingsarbejde inden for uddannelse.

1.1.2 Uddannelseskoordinerende yngre læge UKYL, hhv speciallæge og uddannelseslæge

Nogle afdelinger har UKYL(er), der bistår UAO som en vigtig medspiller i uddannelsesteamet.
UKYL kan beskrives med specifikke opgaver for en uddannelseslæge UKYL og en speciallæge UKYL.

UKYL's opgaver

- Bistår til introduktion af nye uddannelseslæger
- Bidrager til udvikling af en stærk og positiv uddannelseskultur og trivsel for uddannelseslæger på afdelingen
- Medvirker til udvikling og implementering af uddannelsestiltag
- Fremmer kommunikationen mellem uddannelseslæger og uddannelsesteam
- Medvirker til at holde afdelingens daglige kliniske vejledere orienterede om uddannelseslægernes uddannelsesplaner f.eks ved hjælp af uddannelsestavler eller ophængning af uddannelsesplaner
- Deltager aktivt i vejlederfora og udvikler sig med relevant efteruddannelse

1.1.3 Hovedvejleder

I hver afdeling/afsnit vil uddannelseslægen få tildelt en hovedvejleder. Denne varetager vejledersamtalerne med uddannelseslægen og monitorerer progression.

Hovedvejlederens opgaver

- Gensidig forventningsafstemning med uddannelseslægen
- Introduktion til det aktuelle uddannelseselement og uddannelsesprogram
- Gennemgår mål for kompetencer, procedurer, erfaringsregistrering og litteraturliste med uddannelseslægen
- Sikrer at uddannelseslægen præsenteres for relevante læringsmuligheder i forhold til planlagte kompetencer
- Diskuterer uddannelsesplaner og progression i uddannelsen i relation til mål og specifikke kompetencevurderinger/skriftlige opgaver
- Samler feedback og sikrer den bliver viderebragt til uddannelseslægen
- Sikrer i samarbejde med uddannelseslægen fremtidige vejledersamtaler
- Attesterer uddannelsesplaner og opnåede kompetencer på uddannelseslæge.dk
- Giver karrierevejledning og spørger til uddannelseslægens trivsel i afdelingen
- Foretager generelle vurderinger af uddannelseslægen
- Informerer løbende UAO om uddannelsesforløbet og evt. udfordringer
- Opfordrer til at uddannelseslægen evaluerer afdelingen
- Deltager aktivt i vejlederfora og udvikler sig som vejleder/supervisor med relevant efteruddannelse

1.1.4 Daglig klinisk vejleder

Vejledning af uddannelseslægen kan og bør ikke varetages af en enkeltperson. I de daglige arbejdssituationer har alle læger ansvar for uddannelsen. Efter delegering fra UAO kan de daglige kliniske vejledere kompetencevurdere og attestere opnåelsen af kompetencer for uddannelseslæger.

De daglige kliniske vejledere

- Holder sig orienteret om uddannelsesplaner for afdelingens uddannelseslæger
- Deltager i gennemførelse af introduktionsprogrammet og oplæring i kompetencer
- Yder daglig klinisk vejledning og giver feedback
- Foretager kompetencevurderinger herunder mini-CEX
- Bidrager til helhedsvurdering af uddannelseslægen (360 graders evaluering, generel vurdering)

1.2 Postgraduate lektorer (PKL)

De tre uddannelsesregioner Øst, Syd og Nord har lidt forskellig opbygning omkring PKL'ers funktion og derfor beskrives hver region særskilt.

1.2.1 Videreuddannelsesregion Nord

I Videreuddannelsesregion Nord har de specialespecifikke PKL'er i samarbejde med den specialespecifikke følgegruppe udarbejdet hoveduddannelsesforløb og uddannelsesprogrammer.
PKL er de fagligt ansvarlige for at overvåge kvaliteten i uddannelsen.

- Koordinerer det samlede uddannelsesforløb og uddannelsesprogrammer for de enkelte elementer af uddannelsen i samarbejde med de lokale uddannelsessteder og det regionale råd for lægers videreuddannelse
- Håndterer evt. uhensigtsmæssige uddannelsesforløb i samarbejde med de lokale uddannelsessteder og videreuddannelsesråd, samt det regionale råd for lægers videreuddannelse
- Bidrager til justering og udvikling af uddannelsen på baggrund af den indsamlede information i samarbejde med de involverede parter og DASAIM
- Sikrer, at alle relevante parter bliver informeret

PKL er samlet i regionens Pædagogiske Udviklende Funktion (PUF), som

- Yder bistand ved gennemførelse af regionale kurser for f.eks. UAO

- medvirker til udvikling og formidling af klinisk pædagogiske undervisnings- og indlæringsmetoder – en metodeudvikling, som indeholder muligheden for forskning i medicinsk pædagogik

Orientering om postgraduat uddannelse i Videreuddannelsesregion Nord: www.videreuddannelsen-nord.dk

1.2.2 Videreuddannelsesregion Syd

Det regionale uddannelsesudvalg (RUU) har tilknyttet en lektor i medicinsk pædagogik, der ikke er specialespecifik indenfor det pågældende speciale. Formanden for RUU sidder med i DASAIMs uddannelsesudvalg (eller uddelegerer opgaven).
Det er RUU, der udarbejder uddannelsesforløbene, og lektoren rådgiver vedrørende pædagogik, brug af læringsstrategier og evalueringsmetoder. Hertil kommer en del opgaver i samarbejde med Sekretariatet for Lægelig videreuddannelse, f.eks. i forbindelse med personsager, meritsager, uhensigtsmæssige forløb m.m.

- RUU koordinerer de samlede uddannelsesforløb og uddannelsesprogrammerne for de enkelte elementer i samarbejde med de enkelte uddannelsessteder.
- Lektoren i medicinsk pædagogik er ressourceperson for rådet
- Lektoren i medicinsk pædagogik deltager i håndteringen af utilfredsstillende forløb i samarbejde med de enkelte uddannelsessteder og RUU

Lektorer i medicinsk pædagogik er samlet i regionens Pædagogiske Udviklende Funktion (PUF), som

- Organiserer og gennemfører regionale kurser for f.eks. UAO
- Medvirker til udvikling og formidling af klinisk pædagogiske undervisnings- og indlæringsmetoder – en metodeudvikling, som indeholder muligheden for forskning i medicinsk pædagogik

Orientering om postgraduat uddannelsestiltag i Videreuddannelsesregion Syd*:* www.videreuddannelsen-syd.dk

1.2.3 Videreuddannelsesregion Øst

PKL i Videreuddannelsesregion Øst er specialespecifikke og har overordnet ansvar for at hjælpe med den pædagogiske udvikling i specialet, bl.a. gennem arbejdet i uddannelsesrådet, hvor den ene er formand, men også gennem besøg på de enkelte afdelinger. Hertil kommer en del opgaver i samarbejde med Sekretariatet for Lægelig Videreuddannelse, f.eks. i forbindelse med personsager, meritsager, uhensigtsmæssige forløb m.m.

PKL'er:

- Udarbejder i samarbejde med det specialespecifikke uddannelsesråd hoveduddannelsesforløbene og uddannelsesprogrammerne
- Koordinerer det samlede uddannelsesforløb og uddannelsesprogrammer for de enkelte elementer af uddannelsen i samarbejde med de lokale uddannelsessteder og det regionale råd for lægers videreuddannelse
- Håndterer uhensigtsmæssige uddannelsesforløb i samarbejde med de lokale uddannelsessteder og sekretariatet for lægelig videreuddannelse.
- Bidrager til justering og udvikling af uddannelsen i samarbejde med de involverede parter og DASAIM
- Rådgiver UAO'er og uddannelseslæger ved behov

PKL er samlet i regionens Pædagogiske Udviklende Funktion (PUF), som

- Yder bistand ved gennemførelse af regionale kurser for f.eks. UAO
- De medvirker til udvikling og formidling af klinisk pædagogiske undervisnings- og indlæringsmetoder – en metodeudvikling, som indeholder muligheden for forskning i medicinsk pædagogik.

Orientering om postgraduat uddannelse i Videreuddannelsesregion Øst: www.laegeuddannelsen.dk

1.3 Afdelingerne er forskellige

Afdelingerne har organiseret sig forskelligt med hensyn til fordeling af uddannelsesopgaverne. Med hensyn til kompetencevurderingerne har man i nogle afdelinger valgt, at nogle få personer udfører disse, mens man i andre har valgt, at alle speciallæger kan varetage kompetencevurderinger.

Funktionsområder	**Uddannelsesansvarlig ledende overlæge (UAO)**	**Uddannelseskoordinerende Yngre læge (UKYL)**	**Hovedvejleder**	**Daglig klinisk vejleder**
Uddannelses-program	Udarbejder uddannelsesprogrammer for afdelingens uddannelsesstillinger	Bistår UAO i opdatering af uddannelsesprogrammer og har grundigt kendskab til disse samt målbeskrivelser for alle uddannelsesforløb	Sætter sig grundigt ind i uddannelsesprogrammet for det gældende uddannelsesforløb Har kendskab til målbeskrivelsen for uddannelsesforløbet	Har kendskab til afdelingens uddannelsesprogram mer
Uddannelsesplan	Sikrer at der bliver udarbejdet en uddannelsesplan for uddannelseslægen Sikrer i samarbejde med uddannelseslægen videreførelse af den uddannelsesmæssige status ved skift af hovedvejleder i uddannelsesforløbet	Bidrager til at der løbende bliver udarbejdet uddannelsesplaner for uddannelseslægen og at disse gennemføres	Udarbejder sammen med uddannelseslægen løbende uddannelsesplaner for forløbet i afdelingen Bidrager til at uddannelsesplanen bliver gennemført Bidrager til løbende justering af uddannelsesplanen	Er forpligtiget til at holde sig orienteret om ddannelsesplaner for alle afdelingens uddannelseslæger
Introduktions-program	Sikrer at der er et opdateret program for introduktion i afdelingen	Er sammen med UAO ansvarlig for at programmet for introduktion i afdelingen bliver opdateret og gennemført	Er sammen med UAO ansvarlig for at programmet for introduktion i afdelingen bliver gennemført	Deltager i gennemførelse af program for introduktion i afdelingen
Uddannelsesledelse	Har sammen med cheflægen det overordnede ansvar for	Bistår UAO som en vigtig medspiller i uddannelsesteamet	Deltager i vejlederfora med fokus på udvikling af afdelingens	Er orienteret om uddannelsesteamets

Funktionsområder	Uddannelsesansvarlig ledende overlæge (UAO)	Uddannelseskoordinerende Yngre læge (UKYL)	Hovedvejleder	Daglig klinisk vejleder
	rammerne for uddannelse i afdelingen Sikrer at der er udarbejdet funktionsbeskrivelser for hovedvejledere og UKYL'ers arbejdsopgaver Understøtter UKYL og vejledergruppens kompetenceudvikling, strategisk og pædagogisk	Bidrager til udvikling af afdelingens uddannelseskultur Bidrager til uddannelsesteamets kompetenceudvikling Deltager i vejlederfora med fokus på udvikling af afdelingens uddannelseskultur og vejledergruppens kompetenceudvikling	uddannelseskultur og egen kompetenceudvikling	medlemmer og funktioner
Klinisk vejledning	Sikrer at alle uddannelseslæger tildeles en hovedvejleder Kvalificerer, motiverer, instruerer og superviserer daglige kliniske vejledere	Støtter UAO organisatorisk og administrativt.	Følger løbende op på om uddannelsesplanen følges Yder daglig klinisk vejledning og giver feedback Inddrager UAO i uhensigtsmæssige uddannelsesforløb	Yder daglig klinisk vejledning og giver feedback
Vurdering af uddannelseslæge	Sikrer at opnåede kompetencer bliver attesteret	UKYL kan være hovedvejleder	Foretager kompetencevurderinger Gennemfører fortløbende vejledersamtaler Attesterer fortløbende de opnåede kompetencer på uddannelseslæge.dk	Foretager kompetence-vurderinger
Evaluering af uddannelsen	Sikrer at evaluering af uddannelsen udføres	Bidrager til evaluering af uddannelsen udføres Bidrager til afdelingen feedback, støtter UAO til		

Funktionsområder	Uddannelsesansvarlig ledende overlæge (UAO)	Uddannelseskoordinerende Yngre læge (UKYL)	Hovedvejleder	Daglig klinisk vejleder
	Giver afdelingen feedback, iværksætter og gennemfører kvalitetsudviklingsarbejde	iværksættelse og gennemførelse af kvalitetsudviklingsarbejde		
Uhensigtsmæssige uddannelsesforløb	Sikrer håndteringen af uhensigtsmæssige uddannelsesforløb	UKYL kan deltage i håndteringen af uhensigtsmæssige uddannelsesforløb i samarbejde med UAO	Deltager i håndteringen af uhensigtsmæssige uddannelsesforløb i samarbejde med	

2.0 MÅLBESKRIVELSER I PRAKSIS

2.1 Uddannelsesforløb

Uddannelseslægen sikres en bredde i erfaringsgrundlaget gennem arbejde i forskellige afdelinger og afsnit i et på forhånd planlagt uddannelsesforløb. Denne sammensætning af forskellige elementer danner det samlede uddannelsesforløb og er beskrevet i det samlede uddannelsesprogram. Der er ét fælles program for introduktionsuddannelsen og ét for hvert hoveduddannelsesforløb.

DASAIM's anbefalinger til speciallægeuddannelsens sammensætning i Danmark

	Minimumsvarighed af ophold
Introduktionsuddannelse	***12 mdr.***
Basal anæstesi	10 mdr.
Intensiv medicin	10 hverdage
Hoveduddannelsen	***48 mdr.***
Obstetrik	3 mdr. eller 20-25 dage i sammenhæng
Anæstesi til børn	3 mdr. eller 20-25 dage i sammenhæng
Neuroanæstesi	3 mdr. eller 20-25 dage i sammenhæng
Thoraxanæstesi	3 mdr. eller 20-25 dage i sammenhæng
Anæstesi til karkirurgi	10 dage
Øre, næse, hals kirurgi	3 mdr. eller 20-25 dage i sammenhæng
Intensiv afdeling	12 mdr.
Avanceret smertebehandling	15-20 dage i smerteenhed/palliativ enhed
Præhospital/lægebil	5-10 dage
Modtagelse af den akutte uselekterede patient	20-25 dage[1]
Generel del	12 mdr.
Samlet uddannelsesvarighed	***5 år***

[1] Sidste år af hoveduddannelsen (anbefales at ligge på et hospital med akutmodtagelse inkl. traumer) eller fokuseret ophold på center med traumemodtagelse

Obligatoriske kurser i hoveduddannelsen

Specialespecifikke kurser	27 dage
Generelle kurser	9 dage
Specialespecifikt forskningstræning[2]	18-20 dage
Præhospital	5 dage

Et hoveduddannelsesforløb sammensættes sådan, at det samlet kan opfylde kravene i målbeskrivelsen. Ved sammensætning af uddannelsesforløb skal man gøre sig klart, hvad patientgrundlaget er i de forskellige afdelinger og afsnit, man har tænkt sig at inkludere i uddannelsen. Dette skal sammenholdes med antallet af læger og specielt antallet af uddannelseslæger i afdelingen.

http://www.dasaim.dk/hoveduddannelseskurser/

[2]Der kan, helt eller delvist, søges merit for kurset i forskningstræning på baggrund af udført ph.d.-uddannelse hhv. videnskabelig publikation. Dette informeres til uddannelseslægen ved hoveduddannelsens start.

2.2 Uddannelsesprogrammer

Målbeskrivelsen danner grundlag for udarbejdelsen af de enkelte uddannelsesprogrammer. Afdelingen kan med fordel lave en oversigt over de emner, patientkategorier og procedurer, uddannelseslægen skal opnå erfaring med.
Uddannelsesprogrammerne i de enkelte afsnit og afdelinger beskriver de specifikke mål for dette element. Derudover beskriver de, hvorledes uddannelseslægens arbejde er tilrettelagt, og hvordan man sikrer bredde og volumen i erfaringen med forskellige patientkategorier og arbejdssituationer. Uddannelsesprogrammerne beskriver også forventningerne til uddannelseslægens funktion som en del af arbejdsstyrken. Endelig indeholder programmerne også en beskrivelse af forskellige aktiviteter i afdelingerne, f.eks. konferencer, undervisningssessioner, m.m.

I introduktionsuddannelsen indeholder uddannelsesprogrammet også et detaljeret introduktionsprogram for basal anæstesiologi.

I hoveduddannelsen koordineres uddannelsesprogrammerne for de enkelte afsnit og afdelinger, således at det sikres, at alle mål for uddannelsen opnås.

2.3 Uddannelsesplaner

Individuelle uddannelsesplaner er et redskab til at systematisere og effektivisere kompetenceudvikling i relation til den enkelte uddannelseslæges behov og interesse. Uddannelsesplanen afstemmes med afdelingens uddannelsesprogram og de mål, som uddannelseslægen skal opnå i det aktuelle element. Dette kan evt. være noget, man mangler fra tidligere eller en speciel interesse man har. Uddannelsesplaner skal afstemmes med afdelingens muligheder og ressourcer. Det er vigtigt at få afstemt uddannelseslægens og afdelingens forventninger til hvad, der kan/skal opnås i det enkelte element ved introduktionssamtalen.
I introduktionssamtalen skal uddannelseslægens eget ansvar for uddannelsen pointeres.

Uddannelsesplaner hjælper til at fokusere på uddannelseslægens ansvar for egen læring. Formålet er at sætte uddannelseslægen i centrum for læringsprocessen og at udvikle uddannelseslægens selvstændighed til at imødekomme egne læringsbehov og interesser. Ved brug af uddannelsesplaner lærer uddannelseslægen at anvende en systematik, der sikrer læring og dokumentation af det lærte.
Uddannelsesplaner skal sikre progression i alle 7 lægeroller.

3.0 OM KOMPETENCEVURDERING

Kompetencevurderingen foregår ved vurdering af et udvalg af specifikke kompetencer, som er tidsmæssigt spredt over hele uddannelsesforløbet. De kompetencevurderinger, der foretages undervejs, danner tilsammen grundlag for godkendelse af det samlede uddannelsesforløb.

Formålet med kompetencevurdering er

- At sikre kvalitet og sikkerhed i patientbehandlingen
- At sikre god anæstesiologisk praksis
- At give uddannelseslægen feedback på egne kompetencer
- At sikre, at minimumskravene til kompetencerne er opfyldt
- At bidrage til en systematisk og effektiv oplæring og kompetenceudvikling samt kvalitet i planlægning og udvikling af uddannelsen
- At udvikle uddannelseslægens evne og holdning til at vurdere kvaliteten i egen praksis og tage initiativ til forbedringer, hvor dette er påkrævet

3.1 Kompetencevurdering i praksis

De kliniske kompetencevurderinger

De enkelte kompetencevurderinger foretages ved brug af de i målbeskrivelsen beskrevne evalueringsmetoder.

I introduktionsuddannelsen foregår de fleste kompetencevurderinger ved, at en kvalificeret supervisor observerer uddannelseslægen udføre en procedure. Supervisoren registrerer kvaliteten i udførelsen af de punkter, som er anført på kompetencekortet. Derudover stiller supervisor de spørgsmål, som findes på kortet, og kvaliteten af svarene registreres. Kun hvis *alle* punkter kan besvares med et 'Ja', kan kompetencen godkendes og kortet underskrives.

Formativ og summativ kompetencevurdering

Formativ kompetencevurdering er en læringssituation, summativ kompetencevurdering er en test, ikke en undervisningssituation. Samme kompetencevurdering kan således udføres flere gange før den endelige, summative kompetencevurdering. Den summative kompetencevurdering bør udføres på én dag. Det er ikke meningen, at man skal dele den op i f.eks. en praktisk og teoretisk del og gennemføre den ved forskellige lejligheder. Kompetencevurderingen bør ikke tage lang tid. Man skal udelukkende tage stilling til, om uddannelseslægen kan eller ikke kan, og man må ikke hjælpe/undervise uddannelseslægen undervejs.

Det er uddannelseslægen, der tager initiativet til en kompetencevurdering. Det er vigtigt at gøre uddannelseslægen opmærksom på dette allerede ved introduktionssamtalen.

Vurdering af de refleksive rapporter

Vurdering af de refleksive rapporter foretages af hovedvejlederen selv eller en anden person, som afdelingen har udpeget til denne funktion. Også her skal uddannelseslægen sige til, når vurderingen skal gælde som kompetencevurdering. Uddannelseslægen kan med fordel diskutere opgaven med vejlederen inden vedkommende begynder litteratursøgning mm. og undervejs hente råd, vejledning og feedback. Den endelige refleksive rapport gennemgås med uddannelseslægen.

Kompetencevurdering skal være forudgået af oplæring og evt. undervisning

Oplæring og undervisning skal være beskrevet i afdelingens uddannelsesprogram. De specifikke mål for kompetencer og de forskellige kompetencevurderinger kan udmærket danne baggrund for tilrettelæggelse af afdelingens undervisning.

Forventningsafstemning

I vejledergruppen kan man med fordel fastlægge minimumskriterier for godkendelse af kompetencer, så uddannelseslægerne bliver bedømt på de samme præmisser. I tvivlstilfælde kan man henvende sig til regionens specialespecifikke uddannelsesråd.

3.1.2 Godkendelse af uddannelsesforløbet

I introduktionsuddannelsen er det UAO, der godkender forløbet. I hoveduddannelsen er det UAO, der skal sikre at uddannelseslægen har opnået de forventede kompetencer og erfaring for det pågældende element. UAO i det sidste element har det finale ansvar for at alle kompetencer er opnået. Såfremt en uddannelseslæge af forskellige grunde ikke opnår de forventede kompetencer i et element, skal der sammen med uddannelseslægen og UAO være udarbejdet en – af alle involverede afdelinger – godkendt plan for hvordan disse kompetencer skal opnås.

Såfremt der er problemer med dette, kontaktes det regionale sekretariat for lægelig videreuddannelse og PKL/PUF så tidligt i forløbet som muligt. Alle kompetencer skal være opfyldt for at få uddannelsen godkendt.

3.2 Om Cusum-scoring og erfaringsregistrering

Uddannelseslægen skal føre Cusum-scoring og registrere deres erfaring undervejs i introduktionsuddannelsen. Der findes en elektronisk database til dette formål og en dertilhørende vejledning. Databaser til Cusum-scoring kan hentes på hjemmesiden www.dasaim.dk. Cusum-scoringen skal gennemgås ved vejledersamtalerne i introduktionsuddannelsen. Ved disse møder skal det bla. diskuteres, om der er behov for yderligere instruktion.

Erfaringsregistrering

Det er vigtigt, at vejlederen allerede fra starten af uddannelsen gør uddannelseslægen opmærksom på, at der skal føres erfaringsregistrering. Introduktionslæger skal registrere alt. Ved vejledersamtaler med HU-læger diskuteres erfaring og vejlederen skal specielt være opmærksom på, om uddannelseslægen får bredde og dybde i sin erfaring. Det vil være hensigtsmæssigt at registrere erfaringer, som er relevante for det aktuelle uddannelseselement. Erfaringsregistreringen skal demonstrere, at uddannelseslægen har fået behørig erfaring med anæstesier og procedurer som beskrevet i porteføljen.

3.3 HÅNDTERING AF UHENSIGTSMÆSSIGE UDDANNELSESFORLØB

I de fleste tilfælde vil der ikke være nogen problemer med kompetencevurdering og de fleste uddannelseslæger vil bestå uden vanskeligheder. Men der vil opstå tilfælde, hvor man ikke kan godkende en kompetence og ikke kan godkende uddannelsesforløbet.

Hvis man ikke kan godkende en kompetence

Hvis man ikke kan godkende en kompetence, skal der på baggrund af feedback laves en struktureret handleplan. Kompetencevurderinger kan bl.a. bruges til at identificere de områder, der kræver en ekstra indsats. Uddannelseslægen skal gøres opmærksom på dette og anvises veje til forbedring med specifik instruktion og vejledning. Ved gentagne mislykkede forsøg på at opnå en kompetence, skal UAO som minimum involveres.

Håndtering af uhensigtsmæssige uddannelsesforløb

Der findes forskellige procedurer vedr. håndtering af uhensigtsmæssige uddannelsesforløb rundt om i landet. Prævalensen af problematiske uddannelseslæger ligger på ca. 5-10 % i internationale studier og 95 % af alle afdelinger vil før eller siden stifte bekendtskab med fænomenet. Tilsvarende tal findes ikke i Danmark, men er formentlig på samme niveau. De fleste steder gælder de sædvanlige regler og procedurer, som er fastsat af Sundhedsstyrelsen.
Sundhedsstyrelsens vejledning om kompetencevurdering:
https://www.retsinformation.dk/eli/retsinfo/2021/10024

Typisk vil proceduren være, at UAO i samråd med cheflægen tager stilling til det fortsatte uddannelsesforløb. Den postgraduate kliniske lektor bør informeres/inddrages.
I hoveduddannelsen i anæstesiologi skal den postgraduate kliniske lektor involveres, da han/hun i samarbejde med det regionale sekretariat har overblikket over hele forløbet og over muligheder for forlængelse eller alternative muligheder.

Det er vigtigt, at tage fat om problemet tidligt. Det øger muligheden for at gøre noget ved det og undgå unødig forlængelse af uddannelsesforløbet eller unødig belastning af de personer, som er involveret. Det er vigtigt, at uddannelseslægen får en fair behandling og at tillidsmandssystemet involveres tidligt.

4.0 FORSKNINGSTRÆNING

Forskningstræningsmodulet består af 18-20 dage, ligeligt fordelt på en teoretisk del og en praktisk del. Anæstesiologi afholder specialespecifikke kurser. Disse er forskelligt opbygget i de tre regioner og uddannelseslægen og UAO må holde sig orienteret via de specialespecifikke uddannelsesråd.

5.0 EVALUERING AF UDDANNELSEN

Evaluering af uddannelsen og uddannelsesstedet

Evaluering af uddannelsen og uddannelsesstedet foretages af uddannelseslægen på uddannelseslaege.dk efter gældende retningslinjer fra Sundhedsstyrelsen og de lokale regioner.

I hoveduddannelsen er det vigtigt, at den postgraduate kliniske lektor kontinuerligt indhenter oplysninger om kvaliteten i afdelingernes uddannelse via uddannelseslaege.dk.

Nomenklatur

UALO -	Uddannelsesansvarlig Ledende Overlæge
UAO -	Uddannelsesansvarlig Overlæge
UKYL -	Uddannelseskoordinerende Yngre Læge
PKL -	Postgraduat Klinisk Lektor
PUF -	Pædagogisk udviklende funktion